

Téamaí le breithniú

Cumarsáid faoi alt 9 den Acht (Litreacha, ríomhphoist & cora poist)

Dualgais reatha faoin Acht:

- Cumarsáid a fhreagairt sa teanga ina bhfuarthas í;
- Faisnéis i scríbhinn nó leis an bpost leictreonach a eisiúint i nGaeilge nó go dátheangach.

1. *I do thuairimse, an leor na dualgais seo, an bhfuil siad iomarcach nó an dteastaíonn leasú orthu?*

Foilseacháin faoi alt 10 den Acht

Dualgais reatha faoin Acht:

- Doiciméid áirithe a fhoilsiú go comhuaineach i nGaeilge agus i mBéarla (m.sh. tuarascálacha bliantúla, cuntais iniúchta, tograí beartais phoiblí, ráitis straitéise srl.

2. *I do thuairimse, an leor na dualgais seo, an bhfuil siad iomarcach nó an dteastaíonn leasú orthu?*

Foilsigh iad go léir ar an Idirlíon go comhuaineach. Ní gá i nGaeilge cas san fhóilsiú eile

Comharthaí, stáiseanóireacht & fógairtí taifeadta béil faoi na Rialacháin faoin Acht (I.R. Uimh. 391 de 2008)

Dualgais reatha faoin Acht:

- Cloí leis na Rialacháin maidir le húsáid na Gaeilge agus an Bhéarla ar chomharthaí, ar stáiseanóireacht agus i bhfógairtí taifeadta béil.

3. *I do thuairimse, an leor na dualgais seo, an bhfuil siad iomarcach nó an dteastaíonn leasú orthu?*

Cuir leo "fógairtí neamhthaifeadta béil". An Stáiseanóireacht STÁISEANÓIREACHT (Lógóna sa t-áiríocht!); ba chóir an Ghaeilge a bheith chomh foirfeach céanna ar a laghad leis an mBéarla

Scéimeanna Teanga faoin Acht

Is iad na scéimeanna teanga croílár an Achta Teanga. Leagtar amach sna scéimeanna teanga an córas trína bhforbraíonn comhlachtaí poiblí a gcuid seirbhísí trí Ghaeilge thar thréimhse ama. Is trí na scéimeanna teanga a dhéileáiltear le húsáid na Gaeilge ar shuíomhanna gréasáin, ar bhileoga, ar bhróisiúir, ar fhoirmeacha, trí sheirbhísí teileafóin, trí sheirbhísí idirphearsanta eile, trí sheirbhísí ar líne srl.

- 4.(a) **I do thuairimse, an bhfuil córas na scéimeanna teanga sásúil, an bhfuil sé iomarcach nó an dteastaíonn leasú air?**

Níl an córas sásúil, mar níl cuairtear. B'fhéidir go dtiocfaidh é. B'fhéidir liosta de rialacha ar bhfeidhíad a chur i bhfeidhm go héasca.

- 4.(b) **An bhfuil malairt córais a mholfá a bheadh níos éifeachtaí agus níos éifeachtúla?**

Rialacha a leanfadh síos cuighdeáin a gcaithefí do le

Seirbhísí ó chomhlachtaí poiblí sa Ghaeltacht

Sa chaoi is gur féidir leis an Stát tacú le stádas agus le húsáid na Gaeilge sa Ghaeltacht, tá sé an-tábhachtach go mbeidh pobal na Gaeltachta ábalta a ngnóthaí oifigiúla a dhéanamh leis an Stát trí Ghaeilge.

- 5.(a) **An bhfuil tú sásta leis na seirbhísí atá á soláthar trí Ghaeilge ag comhlachtaí poiblí sa Ghaeltacht?**

Níl m.

- 5.(b) **An bhfuil leasuithe a mholfá a chuirfeadh le héifeachtacht agus le héifeachtúlacht na gcomhlachtaí poiblí sa réimse seo?**

(1) Súlomh ba chóir oifigí atá ag freastal ar an nGhaeltacht a bheith lonnaithe i gceantair na Gaeltachta m.sh. i nGaith Dobhair agus níl sa Chloicheán Liata, nó sa Chionnra Rua seachas i nGailleimh.

(2) Fóireann Oiread ~~le~~ oifigeach le Gaeilge's is féidir a eorcu chomh luath ³⁶⁵ féidir

Forálacha eile faoin Acht

Tá forálacha eile san Acht a dhaingníonn cearta maidir le húsáid na Gaeilge san Oireachtas, sna cúirteanna agus i gcóras logainmneacha an Stáit.

6. **I do thuairimse, an leor na forálacha seo, an bhfuil siad iomarcach nó an dteastaíonn leasú orthu?**

Ní leor.

Comhlachtaí poiblí faoin Acht

Cuireann an tAcht dualgas ar chomhlachtaí poiblí, atá liostaithe faoin Acht, seirbhísí a sholáthar trí Ghaeilge. Tá liosta iomlán na gcomhlachtaí poiblí faoin Acht ar fáil ag www.ahg.gov.ie.

Tá na comhlachtaí poiblí seo a leanas liostaithe faoin Acht – Ranna agus oifigí Rialtais, údaráis áitiúla, ollscoileanna, institiúidí tríú leibhéal eile, coistí gairmoideachais, an Garda Síochána, an tSeirbhís Chúirteanna, na Coimisinéirí Ioncaim, Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte, gníomhaireachtaí, boird & cuideachtaí Stáit eile.

7. I do thuairimse, an bhfuil liosta na gcomhlachtaí poiblí faoin Acht cuí nó an dteastaíonn leasú sa réimse seo?

Cáithfear cur leis go n-éiríonn - méid áirithe comhlachtaí breise gach bliain faoi gheall go bhfuil siad go léir á daithe

Oifig an Choimisinéara Teanga

Is faoin Acht a bunaíodh Oifig an Choimisinéara Teanga. Is é príomhról na hOifige ná monatóireacht a dhéanamh ar chur i bhfeidhm an Achta.

8. I do thuairimse, an bhfuil cumhachtaí agus feidhmeanna na hOifige sin dóthanach nó iomarcach agus an dteastaíonn leasuithe orthu?

Cáithfear cur leis - fíú mór gá faireann breise a eirce. Thair gach rud eile, níor chuir an Oifig a n-ádh le hOifig an Comhcheannair.

Go ginearálta

9. An bhfuil leasuithe eile a mholfá ar an Acht le cinntiú gur reachtaíocht í atá oiriúnach agus cuí dá feidhm?

10. Céard iad na seirbhísí trí Ghaeilge a bhfuil éileamh agat féin orthu ó chomhlachtaí poiblí nó an gceapann tú gur cheart tosaíocht a thabhairt dóibh?

TOSAÍOCHT: SLÁINTE, COIMIRCE SÓISIALTA, OIDEACHAS

DOM FÉIN (de bhréis orthu sa thuas) le gairm le agus focal le

11. Céard iad na constaicí nó na deacrachtaí a fheictear duit a bhaineann le seirbhísí ar chomhchaighdeán a sholáthar i nGaeilge ag comhlachtaí poiblí?

1) Esá faoi le Gaeilge 2) Ní cuirtear m'ádh d'ofisíoch nua le linn a d'ádhála gairm le dea-bheasa chomh maith le cearc chearta, freastal a dhéanamh ar dhúine sa teanga oifigiúil is rogha leis.

12. Céard iad na leasuithe a mholfá ar an Acht le forbairt a dhéanamh ar sheirbhísí Stáit trí Ghaeilge ar bhonn éifeachtach agus éifeachtúil ó thaobh costais de?

1) Cuirtear a fhoilsiú go dáthearach go léir prionóid seachas le bhíom chláite. 2) Oifig an Choimisinéara Teanga a choinneáil mar oifig neamhspleách.